

Zagrebačka redateljica Dora Ruždjak Podolski na posebnoj misiji u Dubrovniku

U doba najgore ruske agresije nije nam bilo lagano donijeti odluku o gostovanju ruske violinistice, ali odlučila sam je braniti, bez obzira na potencijalne kritike

Mojih pet godina na Ljetnim igrama

ROMINA PERITZ

Najvažnija lekcija koju sam naučila? Ne moram se uvijek svima svidjeti

Ovogodišnji festival u znaku je povratka na staro što se tiče punog kapaciteta gledališta, kaže intendantica

Već petu godinu zaredom redateljica Dora Ruždjak Podolski na čelu je Dubrovačkih ljetnih igara. Pa iako su dvije godine njezina mandata intendantice protekle u znaku pandemije, ni u jednom trenutku nije dvojila da se festival održi. Za Jutarnji govori o izazovima s kojima je bila suočena u proteklom razdoblju te o ovogodišnjem 73. izdanju manifestacije.

Konačno se nakon dvije godine Igre održavaju bez maski i restrikcija. Kakav je osjećaj vratiti se na staro?

- Što se tiče punih kapaciteta gledališta, to je svakako vraćanje na staro ove godine i nama je to velik izazov jer smo dvije godine radili u smanjenom obimu, a zapravo kao da smo radili za tisuće gledatelja, nije bilo nikakve razlike. Financijski, međutim, još trebamo ojačati. Na tom se području još nismo do kraja oporavili, iako

se ne smijemo žaliti, i to ne samo zahvaljujući našim osnovnim financijerima, Ministarstvu kulture i medija, Gradu Dubrovniku i Županiji, nego i potpori Zaklade Caboga Stiftung čija nam je donacija dragocjena, kao i drugim sponzorima koji nas vjerno prate. Nismo izgubili niti jednog u ovim kriznim vremenima, što je doista fantastično, a čak smo stekli povjerenje i nekih novih.

Prva dramska premijera bili su "Ljubovnici" u režiji Aleksandra Švabića. Kakvi su vam dojmovi?
 - Jako sam zadovoljna postavljanjem tog tradicijskog komada. "Lju-

U vrijeme pandemije najviše sam režirala. To su sve neki paradoksi, nikad ne znaš što će ti život donijeti

bovnici" su veoma poznati u Dubrovniku, posljednji su put uprizoreni na Igrama 1969. godine u legendarnoj režiji Joska Juvančića, a i dandanas postoje usmeni tragovi o toj predstavi. Aleksandar Švabić uistinu je opravdao ukazano povjerenje, pročitavši taj baštinski tekst u novom vremenu i za nove naraštaje, ne oduzimajući time predstavi duh Dubrovnička i Mediterana.

Dvije godine vašeg mandata obilježila je pandemija. Je li vam bilo stresno raditi u tim otežavajućim uvjetima?

- Zapravo je zanimljivo da je ova pandemija bila poput Trnoružičina sna iz kojeg smo se probudili i kao da se ništa nije dogodilo. Ljudi brzo zaboravljaju loše stvari i mislim da je to velik dar kojeg moramo biti svjesni i cijeniti ga. Kad malo vratim film, pandemija je za sve bila golem šok, cijelom čovječanstvu, svi smo je intimo doživljavali kao neku vrstu stra-

TONI PLAZIBAT / CROPIX

hote i nepogode, a najviše zato što nam je bilo oduzeto pravo na slobodu kretanja i mnoga druga civilizacijska prava. Pandemiju sam, iskreno, teže podnijela osobno i privatno nego profesionalno. Zahvalna sam ministrici kulture i medija Nini Obuljen Koržinek što smo i 2020. održali festival i što je imala viziju održavši kontinuitet financiranja festivala. Nama je možda bilo relativno jednostavno održati Igre i provoditi kreativne programe, između ostalog, i zato što smo svi operativci i kreativci, i Tomislav Fačini i Saša Božić i ja. Svi troje imamo svoje paralelne umjetničke karijere i naprosto smo bili u mogućnosti u tom kriznom razdoblju osmišljavati programe prilagodene drugačijim uvjetima i zahtjevnim epidemiološkim mjerama. Svi projekti koje smo prije osmislili bili su otkazani, što zbog nemogućnosti putovanja i dolazaka umjetnika, što zbog radikalno smanjenog broja publike i mjera koje su onemogućile ostvarivanje kompleksnih programa koje festival provodi. Kada je izbila pandemija, odlučili smo se za hitnu operativu i mislim da je to bio dobar potez.

Ove godine vraćaju vam se i neke svjetske zvijezde koje su na neki način i zaštitni znak Igara?

- Imali smo mi i prošle godine nekoliko svjetskih zvijezdi koliko nam je to financijska situacija omogućavala. Ni ove godine ne možemo si priuštiti gostovanje pretežnog broja inozemnih zvijezdi, ali istaknula bih jedno veoma značajno gostovanje - ruske violinistice Alene Baeve i ukrajinskog pijanista Vadyma Kholodenka. Oni su i životni i umjetnički partneri i velik interes vlada za njihov koncert, a njihova suradnja svjedoči o tome kako su život i umjetnost uvijek iznad politike. Spomenula bih svakako i sopranisticu Nadine Sierra koja će nastupiti na završnom koncertu.

Ruski umjetnici bili su nakon izbijanja rata u Ukrajini na meti sankcija, mnogima su otkazani angažmani diljem svijeta. Koji je vaš stav o tome?

- Protiv sam bilo kakvih sankcija takve vrste i protiv bilo kakvog ukidanja građanskih sloboda. Pogotovo ka-

"Ljubovnici" su veoma poznati u Dubrovniku, posljednji su put uprizoreni na Igrama 1969. u legendarnoj režiji Joška Juvancića, a i dandanas postoje usmeni tragovi o toj predstavi

Lorcina "Krvava svadba" donosi arhetipsku sliku onoga što ovaj kraj drži u sebi desetljećima i stoljećima. Također, mislim da je zanimljivo progovoriti o tome što je čovjek u svom dijapazonu zločina i strasti

da se mladim umjetnicima i studentima zabranjuju natjecanja u Europi, to mi je potpuno besmisleno i ne mogu to uopće shvatiti. Međutim, moramo s druge strane znati da se radi o jednom vrlo perfidnom ratu gdje se pokušava na raznorazne načine upozoriti na posljedice takve destruktivne politike. Ali da se sankcioniraju ruski umjetnici samo zato što su Rusi, to je nedopustivo i neprihvatljivo.

Jeste li u nekom trenutku ipak dvojili o gostovanju ruske violinistice na Igrama?

- Postojao je trenutak dvojbe, odnosno koncentriranog promišljanja tog nastupa. Mi smo o tome morali odlučivati u ožujku, travnju, u doba najgore ruske agresije, a sad su se već vremena promijenila. U tom trenutku nije nam bilo lagano donijeti odluku o gostovanju ruske violinistice, ali odlučila sam je braniti, bez obzira na potencijalne kritike.

Na otvaranju Igara nastupile su i dvije mlade ukrajinske glumice, Oleksandra Barstok i Maria Shtofa, koje su interpretirale "Himnu slobodi". Kako je došlo do njihova angažmana?

- Jako sam ponosna na to što su ukrajinske glumice bile dio našeg programa otvaranja Igara. One su izbjegle iz Kijeva u Zagreb, netom su diplomirale i javile su se na Akademiju dramskih umjetnosti da sudjeluju u nekom od akademskih programa. Aida Bukvić, Saša Božić i ja došli smo tako na ideju da ih angažiramo u ceremoniji svečanog otvaranja Igara i moram reći da su se jako dobro snašle i da su izuzetno dobro savladale tradicionalne stihove. Jako su ih lijepo interpretirale, autentično i hrabro, bez opterećenja. Gundulićevi stihovi tako su otišli malo dalje, prešli zidine i doputovali kao duhovno blago u neke druge krajeve svijeta. Osim globalnog konteksta, te su dvije mlade umjetnice dobile pravo na sudjelovanje u dostojanstvenom umjetničkom činu, za što su se, uostalom, i školovale, a koje im je oduzeto zbog nasilništva i bezumlja.

Pred vama je još jedna dramska premijera, "Krvava svadba" u režiji Franke Perković. Zašto Lorca i taj njegov komad?

- Lorca nikada nije bio uprizoren na festivalu kao originalna produkcija i nekako nam se činilo da je to nepravedno zapostavljeni autor snažne mediteranske poruke i snažnog mediteranskog bila. Kada slušate taj poetski tekst, koji je izuzetno lijepo adaptirao za scenu Goran Ferčec, može vam se učiniti da ste u Konavlima ili Dubrovačkom primorju. Taj komad donosi arhetipsku sliku onoga što ovaj kraj drži u sebi desetljećima i stoljećima. Također, mislim da je zanimljivo progovoriti o tome što je čovjek u svom dijapazonu zločina i strasti. Svi se mi, uostalom, borimo sa svojim mrakovima.

Kao vrlo zaposlenoj redateljici, kako ste se snašli u ulozi intendantice Igara?

- Izuzetno sam počašćena što sam dobila priliku obavljati tu značajnu dužnost. Režiju sam svjesno ostavila po strani kako bih se mogla posvetiti intendanturi, ali zanimljivo je da sam u vrijeme pandemije najviše režirala. To su sve neki paradoksi, nikad ne znaš što će ti život donijeti. Biti intendanticom nije uopće lagodna pozicija zato što si često na meti nepravedne kritike. Ponekad je, naravno, i pravedna i konstruktivna. No, sve su to stvari koje sam ja sa svojim poslom prihvatila još u mladim danima. Možda najvažnija lekcija koju sam naučila jest ta da se zaista ne trebaš svakome svidjeti te da je misija zbog koje sam tu puno šira i od mene same. □